

Stratejik ve
Sosyal Araştırmalar

HALKIN SURİYE OLAYLARINA ve GÜNDEM KONULARINA BAKIŐI

ARAŐTIRMA GRUBU

Prof. Dr. Özer SENCAR

Prof. Dr. İhsan DAĞI Prof. Dr. Doğu ERĐİL

Dr. Sıtkı YILDIZ Dr. Vahap COŐKUN

MAYIS - 2011

SUNUŞ

Bu rapor Mayıs-2011 araştırmasının II. kısmıdır. Araştırmanın bu kısmında; Ortadoğu ve Arap ülkelerine paralel olarak gelişen Suriye'deki halk ayaklanmaları ve Türkiye gündemine ilişkin halkın görüşleri belirlenmiştir.

Bu alışma da diğer aylık araştırmalarımız gibi, abonelerimiz için gerçekleştirilmiştir.

Araştırma; Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Ordu, Osmaniye, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Van, ve Zonguldak'ı içeren 31 ilin merkez ile/ilçeleri, diğer ilçeler ve köylerinde **6-8 Mayıs 2011** arasında toplam **1538 kişi** ile yapılmıştır. Araştırma cinsiyet, yaş, il ve illerdeki merkez ile/ilçeler, taşra ilçeleri ve köy kotaları uygulanarak, **0,95 güven sınırları** içinde **±2,5 hata payı** ile CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing – Bilgisayar Destekli Telefon Görüşmesi) yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-1

- ▶ **Suriye Olayları**
- ▶ **Ortadoğu ve Arap Ülkelerindeki Protestolar**
- ▶ Araştırmaya katılan seçmenlerin %59'unun Ortadoğu ve Arap ülkelerinde meydana gelen halk ayaklanmalarının Batılı devletlerin kışkırtmaları ile gerçekleştiği düşüncesinde olduğu belirlenmiştir. Bu ayaklanmaları bir demokrasi talebi olarak görenlerin oranı ise %30'dur.
- ▶ Halkımızın %60'ı Ortadoğu ve Arap ülkelerinde meydana gelen ayaklanmaların Türkiye tarafından desteklenmesi gerektiğini düşünmektedir. Halkın %31'i ise aksi görüştedir.
- ▶ **Suriye'deki Baas Rejimi ve Türkiye'nin Tavrı**
- ▶ Yine seçmenlerin neredeyse yarısı (%47) Suriye rejiminin devrileceğini düşünürken, Beşar Esad'ın protestocuları bastıracağını düşünenlerin oranı %27'dir.
- ▶ Araştırmaya katılanların %41'i Suriye'de yaşanan bu gelişmelere karşı Türkiye hükümetinin tavrını doğru bulmaktadır. Halkımızın %45'i Türkiye hükümetinin Beşar Esad yönetimine yönelik telkinlerinin mevcut rejim üzerinde etkili olmadığı görüşündedir
- ▶ Seçmenlerin yaklaşık %65'i ise Suriye'de yaşanan gelişmelerin Türkiye'yi de etkileyeceği görüşündedir.
- ▶ Araştırmaya katılanların %45'i muhalif göstericilerin desteklenmesi gerektiğini düşünmektedir. Suriye rejiminin desteklenmesi gerektiğini düşünenlerin oranı ise %18'dir.
- ▶ Araştırmanın ilginç bir diğer sonucu; Suriye'de istikrarın sağlanması için Türkiye'nin gerekirse müdahale etmesini isteyenlerin oranı %44'tür. Böyle bir müdahaleyi uygun bulmayanların oranı ise %49'dur.

YÖNETİCİ ÖZETİ-2

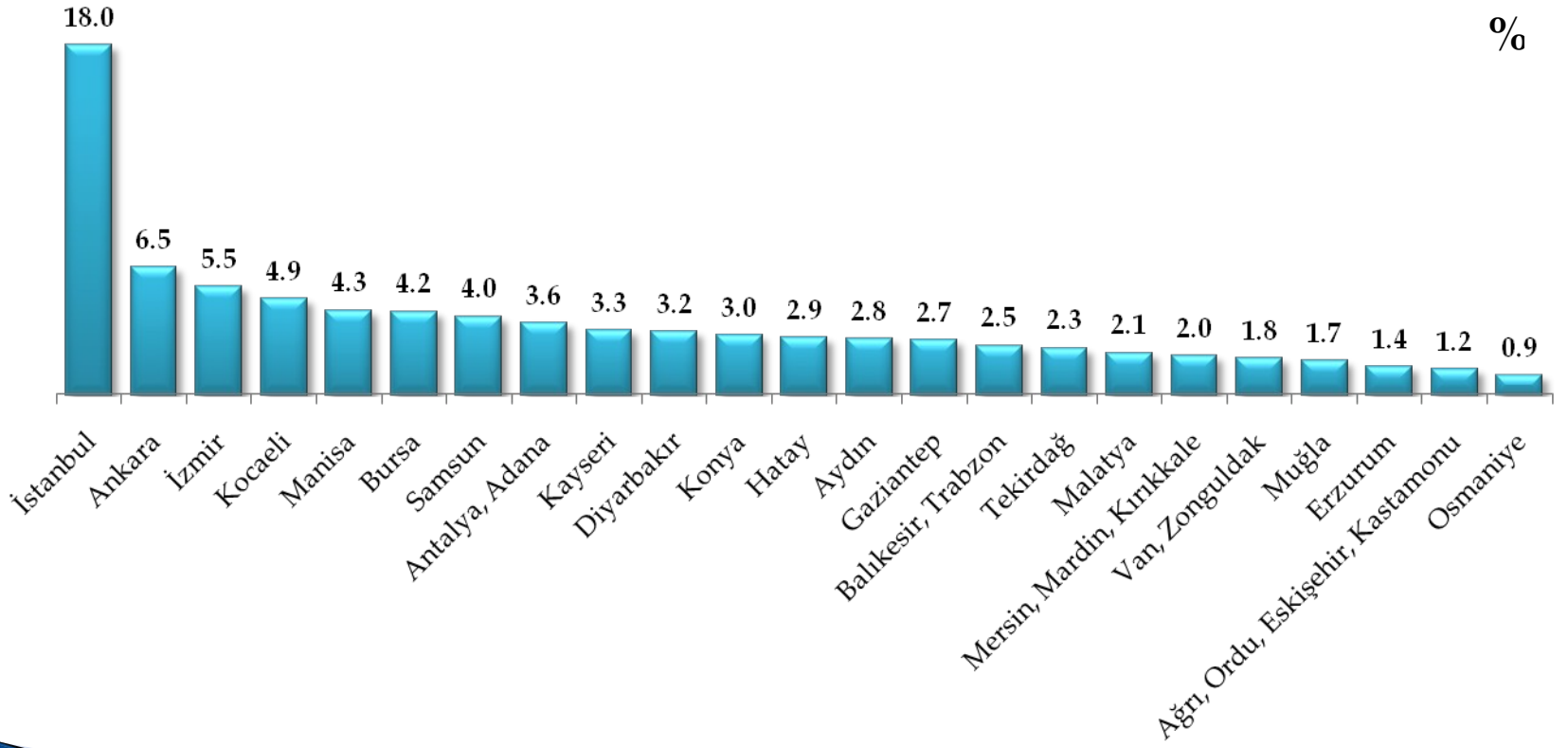
- ▶ Seçmenlerin %63'ü Suriye'ye dışarıdan bir askeri müdahaleye karşıdır. %29'luk bir kesim ise bunu desteklemektedir.
- ▶ Vatandaşlarımızın yarısı Ortadoğu ülkelerinde demokrasinin mümkün olabileceği yönünde görüş bildirirken, aksini düşünenler %42'dir.
- ▶ **Gündem**
- ▶ **Yeni Anayasa Yapılabilir mi?**
- ▶ 12 Haziran Seçimleri sonrası yeni bir Anayasa'nın yapılabileceğine inananlar (%53) inanmayanlardan (%36) fazladır. Parti seçmenleri arasında yeni Anayasa'nın yapılacağına dair en büyük inanç AKP'li seçmenlere aittir (%64). CHP'li ve BDP'li seçmenlerin ise yarısı karşıt görüşe sahiptir.
- ▶ **Seçim Barajı Adil mi?**
- ▶ Şu haliyle %10'luk seçim barajı ile yapılacak olan bir seçimin adil olmayacağını düşünen seçmenlerin oranı %49; böyle bir seçimin adil olacağı yönünde fikir belirten seçmenlerin oranı ise %41 olarak bulunmuştur.
- ▶ BDP'li seçmenlerin %93'ünün böyle bir seçimi adil bulmadıkları belirlenmiştir. Bu oran CHP'li seçmenlerde %73 ve MHP'li seçmenlerde %52 kadardır.
- ▶ **"Kanal İstanbul" Hakkında Düşünceler**
- ▶ Başbakan R.Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz günlerde halka açıkladığı "Kanal İstanbul"un büyük bir proje olduğunu düşünerek destekleyenlerin oranı %49'dur. %42'lik bir kesim ise bu projenin Türkiye'nin ve İstanbul'un acil ihtiyacı olmadığını ve desteklemediğini belirtmiştir.
- ▶ Bu projeye en büyük destek ¾ oranla AKP'li seçmenlerden gelirken, en büyük tepki %78'lik oranla CHP'li seçmenlerden gelmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ-3

► **Siyasetçilerin Kullandıkları Üslup**

- Türkiye’de seçmenlerin %79’u siyasette bir üslup sorunu olduğu görüşündedir. Sadece %16’lık bir kesim böyle bir üslup sorunu olmadığını düşünmektedir.
- AKP’lilerin %74’ü, CHP’lilerin %84’ü, MHP’lilerin %83’ü ve BDP’lilerin %82’si bu görüşü desteklemektedir.
- Seçmenlerden R.Tayyip Erdoğan’ın üslubunu beğenenlerin oranı %53; Kemal Kılıçdaroğlu’nun üslubunu beğenenlerin oranı %25; Devlet Bahçeli’nin üslubunu beğenenlerin oranı %23; Selahattin Demirtaş’ın üslubunu beğenenlerin oranı ise %9’dur.
- AKP’li seçmenlerin %82’sinin R.Tayyip Erdoğan’ın üslubunu beğendiği;
- CHP’li seçmenlerin %55’inin Kemal Kılıçdaroğlu’nun üslubunu beğendiği;
- MHP’li seçmenlerin %51’inin Devlet Bahçeli’nin üslubunu beğendiği ve
- BDP’li seçmenlerin %68’inin Selahattin Demirtaş’ın üslubunu beğendiği belirlenmiştir.
- Yukarıdaki değerlerden de anlaşılacağı üzere kullandığı üslup açısından en fazla sorun yaşayan lider Devlet Bahçeli’dir. Bunu Kemal Kılıçdaroğlu ve Selahattin Demirtaş izlemektedir.

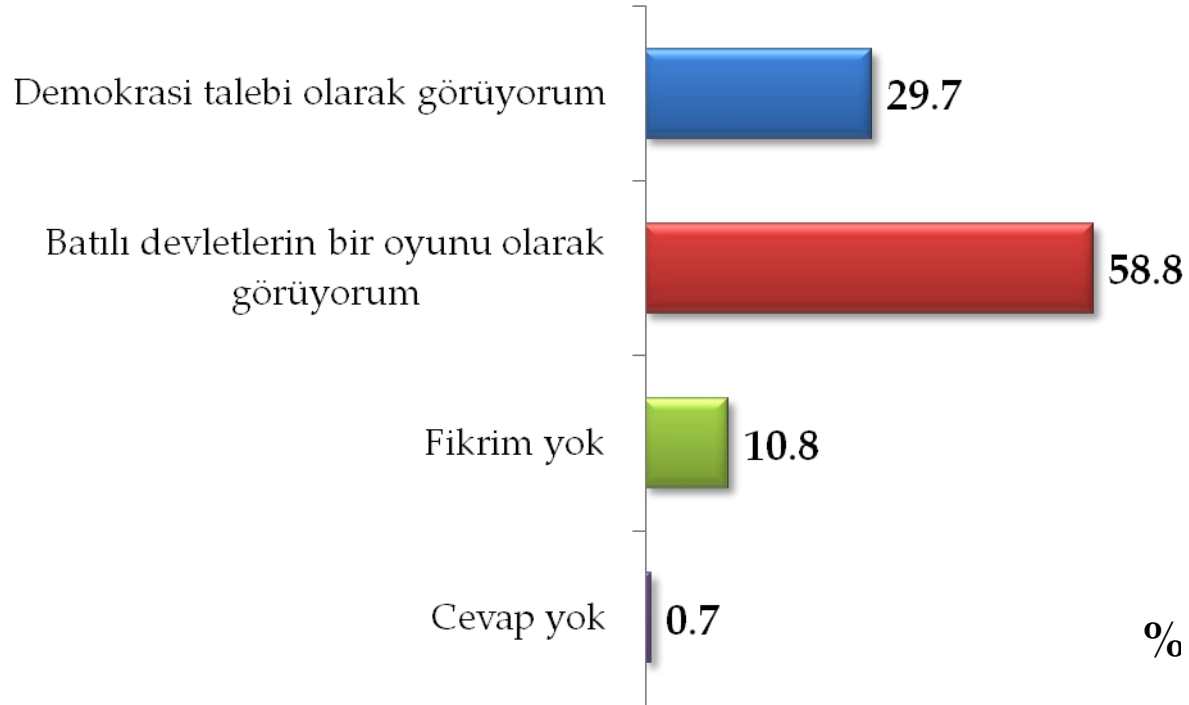
ÖRNEKLEM İLLERİ

- ▶ **DIŞ POLİTİKA**
- ▶ **GÜNDEM**
- ▶ **SİYASETÇİLERİN ÜSLUPLARI**
- ▶ **DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER**

▶ DIŞ POLİTİKA

Ortadoğu Ve Arap Ülkelerinde Halkın Mevcut Rejimlere Yönelik Protesto Gösterileri Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

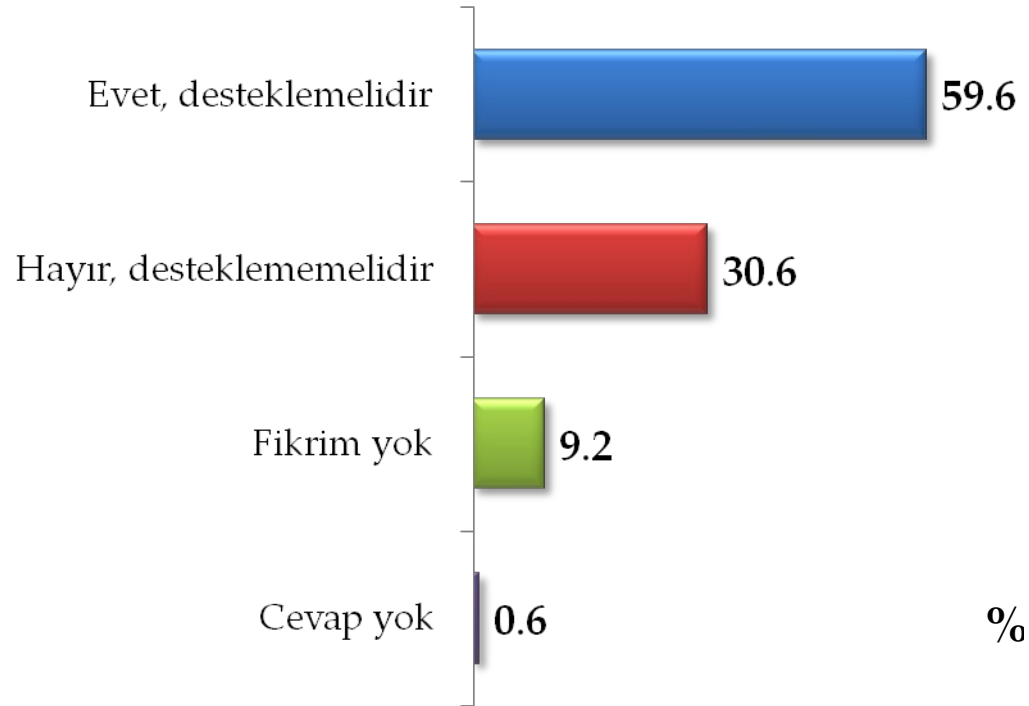

Ortadoğu Ve Arap Ülkelerinde Halkın Mevcut Rejimlere Yönelik Protesto Gösterileri Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Demokrasi talebi olarak görüyorum	Batılı devletlerin bir oyunu olarak görüyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	28,3	60,3	10,7	0,6	100
CHP	32,1	58,9	8,3	0,6	100
MHP	27,0	60,7	10,4	1,8	100
DTP/BDP	64,3	32,1	3,6		100
SP	34,8	65,2			100
DP	35,0	55,0	10,0		100
Diğer	26,7	64,4	6,7	2,2	100

Türkiye Dış Politikasında, Ortadoğu ve Arap Ülkelerindeki Halk Hareketlerini Desteklemeli midir?

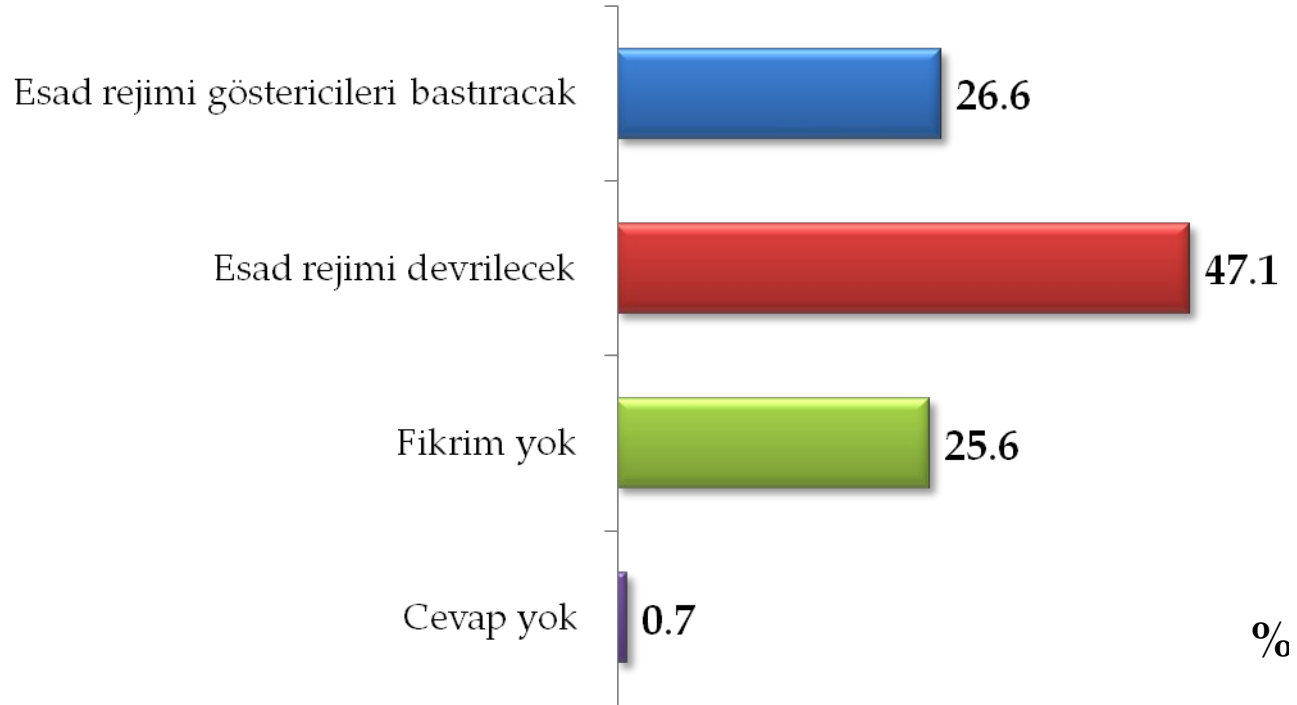

Türkiye Dış Politikasında, Ortadoğu ve Arap Ülkelerindeki Halk Hareketlerini Desteklemeli midir?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, desteklemelidir	Hayır, desteklememelidir	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	64,9	25,5	9,2	0,5	100
CHP	53,3	35,1	11,0	0,6	100
MHP	58,3	36,2	4,3	1,2	100
DTP/BDP	75,0	21,4	3,6		100
SP	73,9	21,7		4,3	100
DP	50,0	40,0	10,0		100
Diğer	57,8	35,6	6,7		100

Sizce Suriye'de Esad Rejimi Göstericileri Bastırarak mı, Yoksa Devrilecek mi?

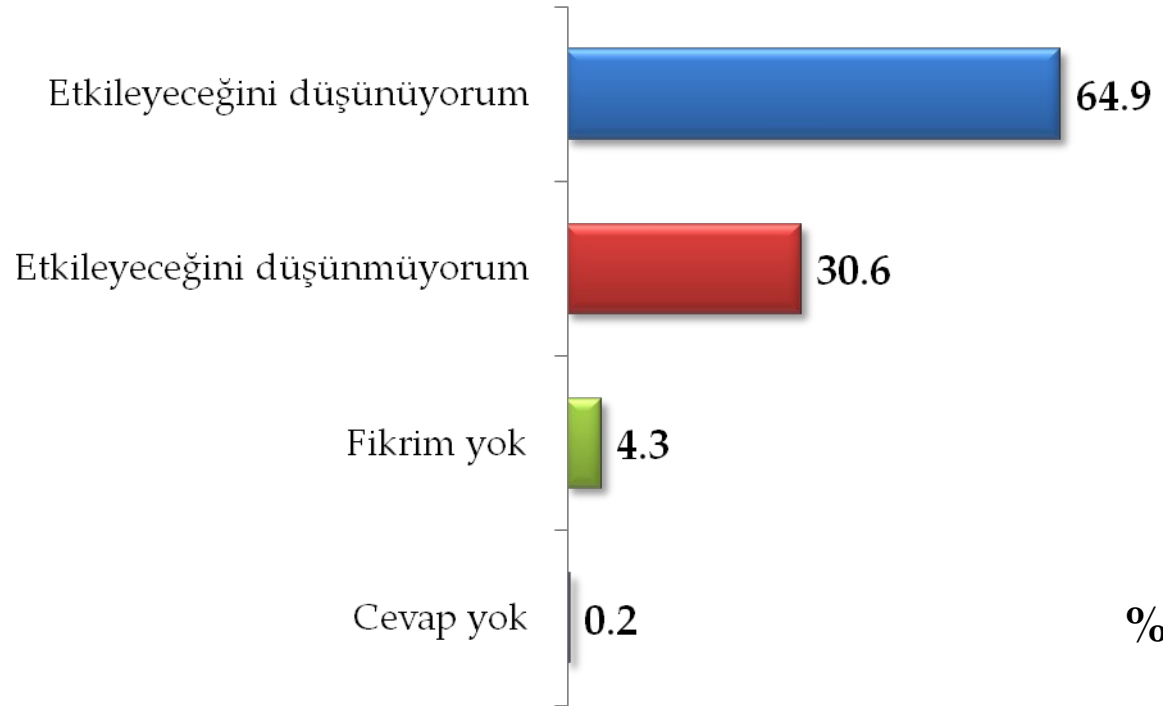

Sizce Suriye'de Esad Rejimi Göstericileri Bastırarak mı, Yoksa Devrilecek mi?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Esad rejimi göstericileri bastırarak	Esad rejimi devrilecek	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	24,4	47,6	27,5	0,5	100
CHP	25,3	49,4	24,1	1,2	100
MHP	28,8	52,8	17,8	0,6	100
DTP/BDP	17,9	64,3	17,9		100
SP	39,1	47,8	13,0		100
DP	25,0	55,0	15,0	5,0	100
Diğer	26,7	55,6	17,8		100

Suriye'deki Gelişmelerin Türkiye'yi Etkileyeceğini Düşünüyor musunuz?

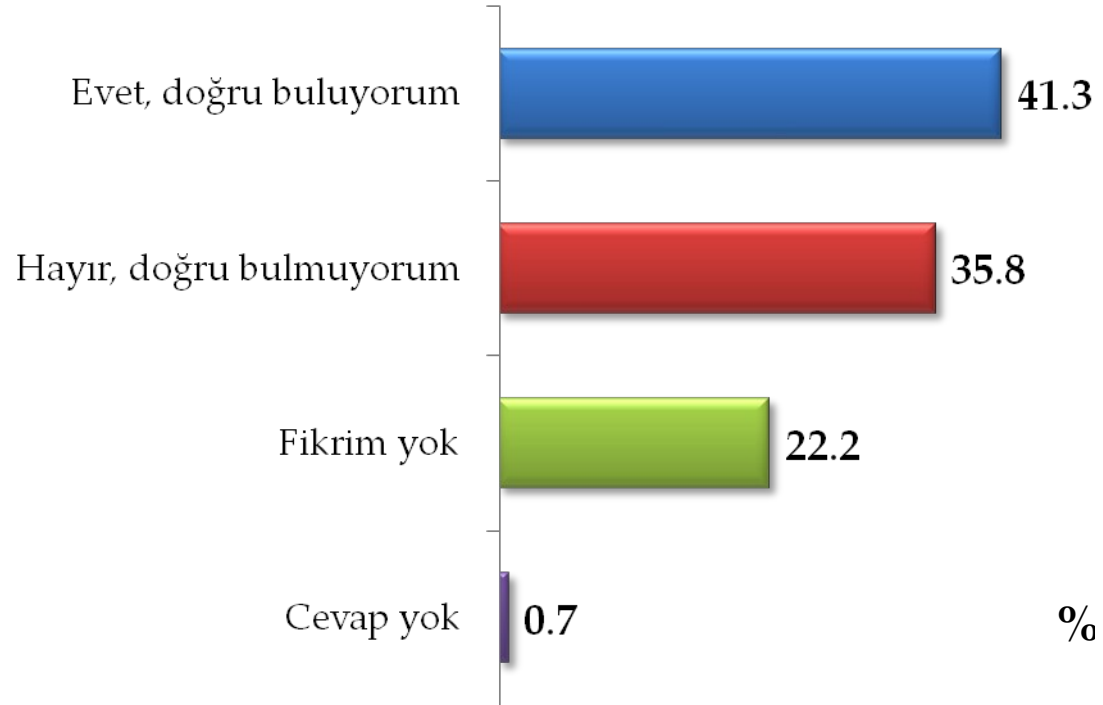

Suriye'deki Gelişmelerin Türkiye'yi Etkileyeceğini Düşünüyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Etkileyeceğini düşünüyorum	Etkileyeceğini düşünmüyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	58,2	37,2	4,4	0,3	100
CHP	72,9	22,9	3,9	0,3	100
MHP	67,5	30,1	2,5		100
DTP/BDP	78,6	17,9	3,6		100
SP	56,5	39,1	4,3		100
DP	55,0	45,0			100
Diğer	77,8	20,0	2,2		100

Suriye'de Beşar Esad Rejimine Yönelik Türkiye Hükümetinin Politikasını Doğru Buluyor musunuz?

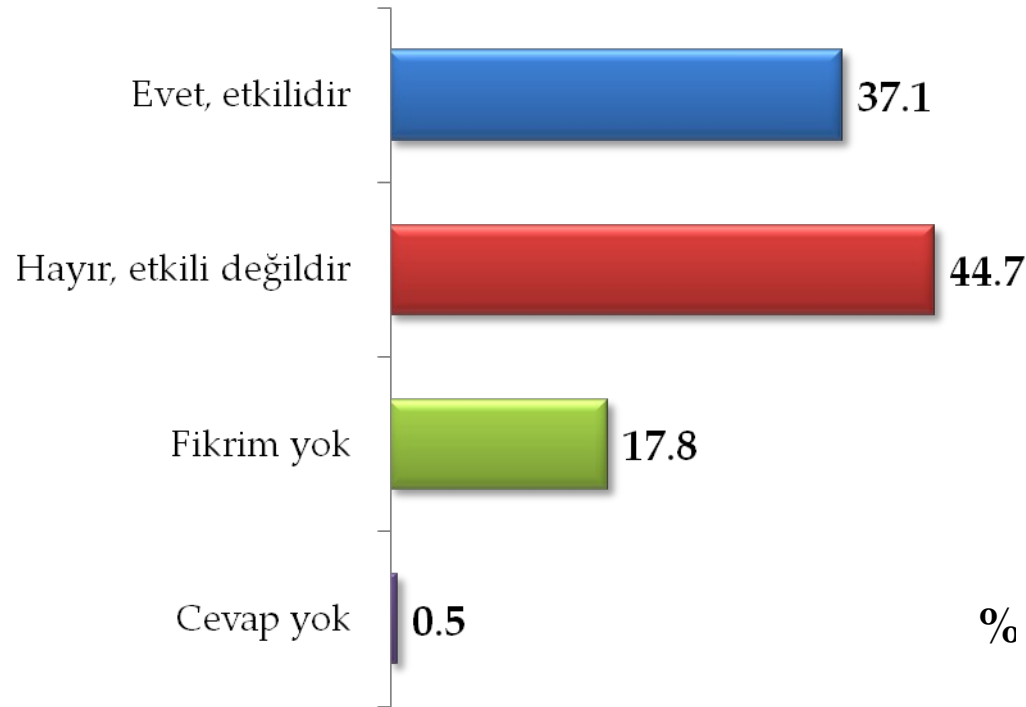

Suriye'de Beşar Esad Rejimine Yönelik Türkiye Hükümetinin Politikasını Doğru Buluyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, doğru buluyorum	Hayır, doğru bulmuyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	55,1	25,5	19,1	0,3	100
CHP	22,9	52,7	23,8	0,6	100
MHP	39,9	36,8	22,7	0,6	100
DTP/BDP	17,9	57,1	25,0		100
SP	56,5	26,1	17,4		100
DP	55,0	25,0	20,0		100
Diğer	42,2	40,0	17,8		100

Türkiye'nin Suriye'de Reform Yapılması Konusunda Beşar Esad Rejimine Yaptığı Telkinlerin Etkili Olduğunu Düşünüyor musunuz?

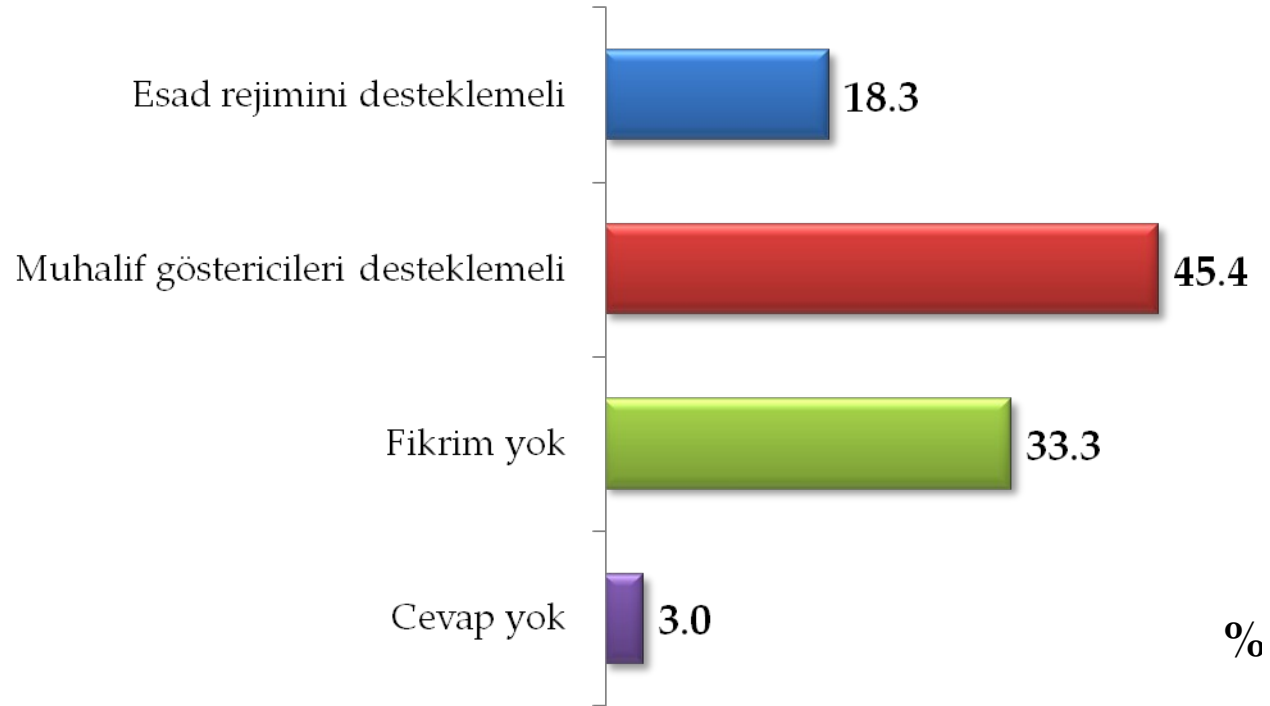

Türkiye'nin Suriye'de Reform Yapılması Konusunda Beşar Esad Rejimine Yaptığı Telkinlerin Etkili Olduğunu Düşünüyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, etkilidir	Hayır, etkili değildir	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	44,0	36,9	19,0	0,2	100
CHP	28,3	54,8	16,4	0,6	100
MHP	33,1	50,9	16,0		100
DTP/BDP	32,1	53,6	14,3		100
SP	47,8	34,8	17,4		100
DP	35,0	45,0	20,0		100
Diğer	35,6	53,3	11,1		100

Sizce Türkiye Hükümeti Esad Rejimini mi, Yoksa Muhalif Göstericileri mi Desteklemeli?

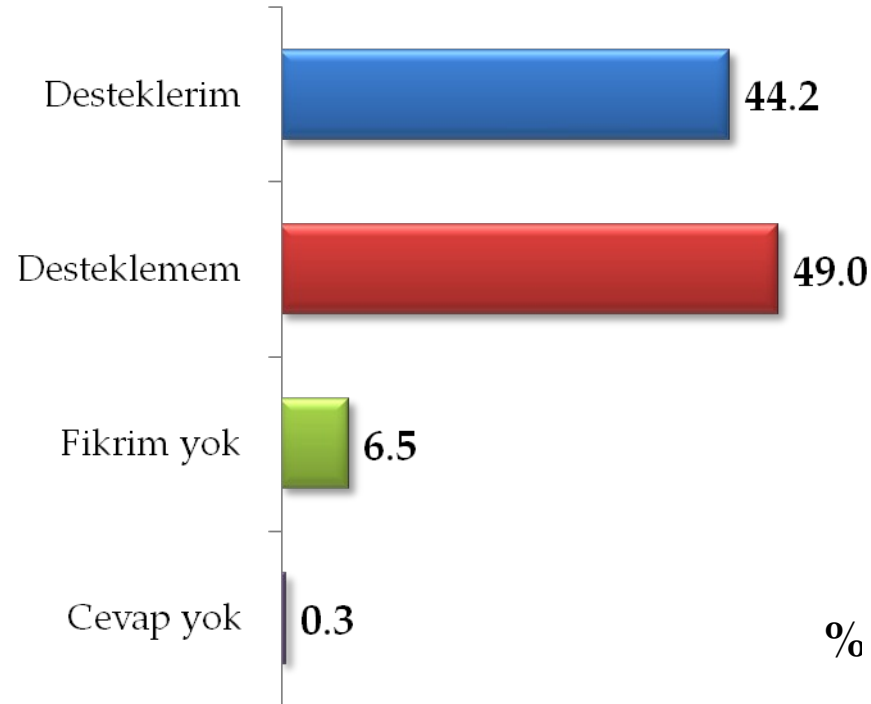

Sizce Türkiye Hükümeti Esad Rejimini mi, Yoksa Muhalif Göstericileri mi Desteklemeli?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Esad rejimini desteklemeli	Muhalif göstericileri desteklemeli	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	19,6	43,4	34,8	2,2	100
CHP	15,2	51,5	29,8	3,6	100
MHP	19,6	48,5	27,6	4,3	100
DTP/BDP	7,1	60,7	28,6	3,6	100
SP	21,7	60,9	13,0	4,3	100
DP	40,0	15,0	45,0		100
Diğer	13,3	42,2	44,4		100

Türkiye'nin Suriye'de İstikrarı Sağlamak İçin Müdahalede Bulunmasını Destekler misiniz?

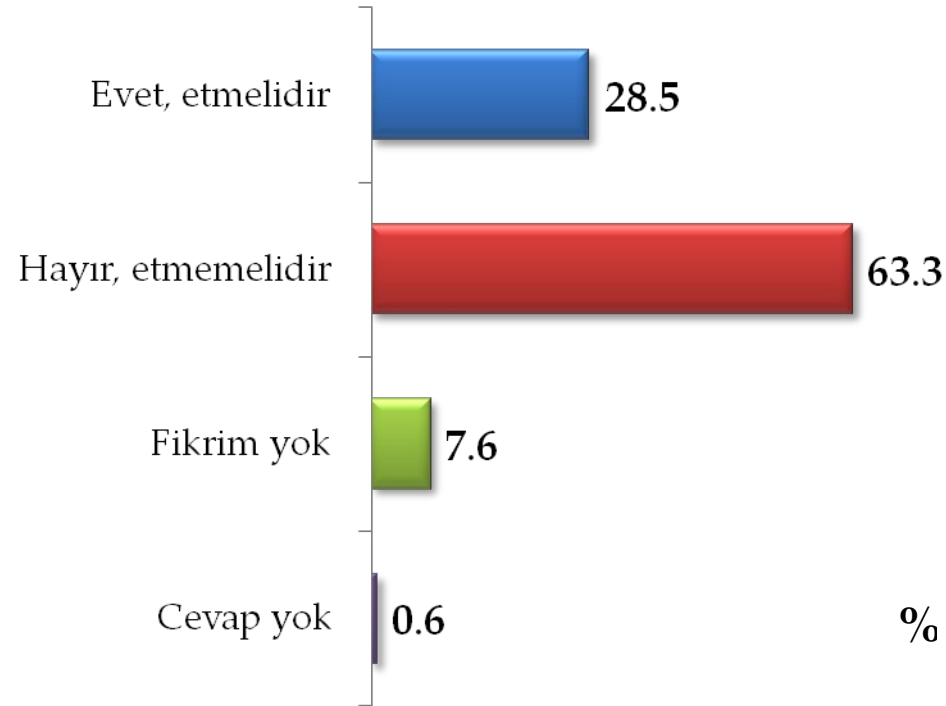

Türkiye'nin Suriye'de İstikrarı Sağlamak İçin Müdahalede Bulunmasını Destekler misiniz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Desteklerim	Desteklemem	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	51,5	42,0	6,1	0,5	100
CHP	33,6	59,8	6,3	0,3	100
MHP	47,2	46,6	6,1		100
DTP/BDP	46,4	50,0	3,6		100
SP	60,9	39,1			100
DP	50,0	40,0	5,0	5,0	100
Diğer	31,1	60,0	8,9		100

Sizce, Uluslararası Güçler Suriye'ye Müdahale Etmeli midir?

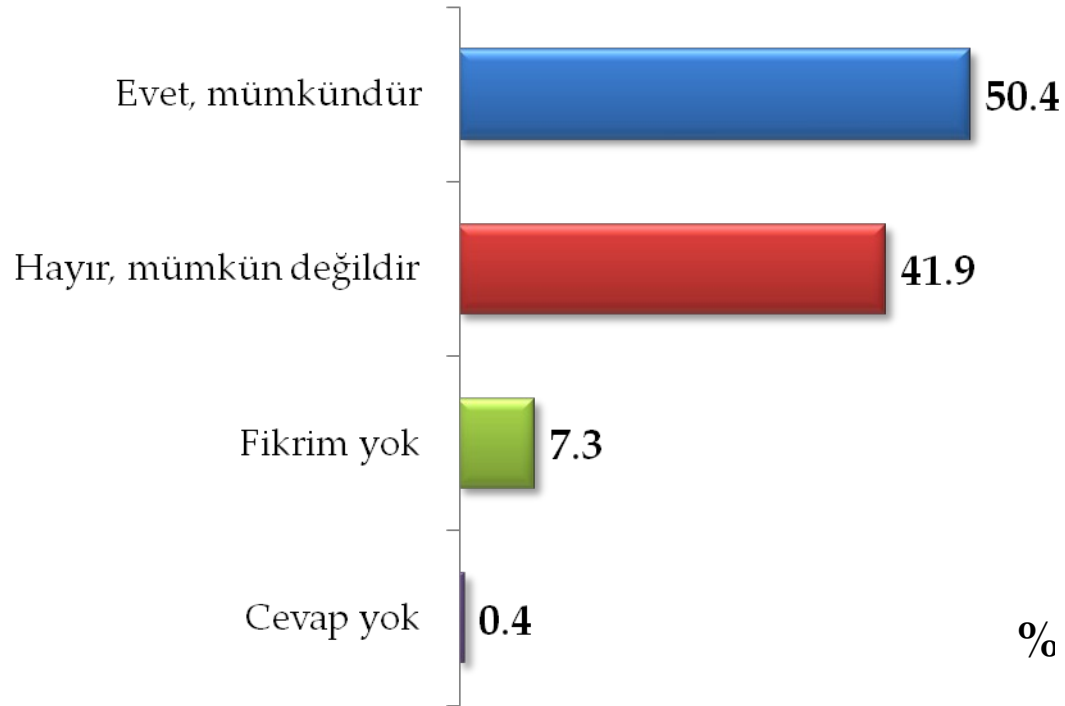

Sizce, Uluslararası Güçler Suriye'ye Müdahale Etmeli midir?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, etmelidir	Hayır, etmemelidir	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	28,8	63,3	7,6	0,3	100
CHP	29,5	63,7	6,0	0,9	100
MHP	29,4	65,0	4,9	0,6	100
DTP/BDP	17,9	71,4	10,7		100
SP	17,4	78,3	4,3		100
DP	20,0	70,0	5,0	5,0	100
Diğer	24,4	68,9	6,7		100

Ortadoğu Ülkelerinde Demokrasi Sizce Mümkün mü?

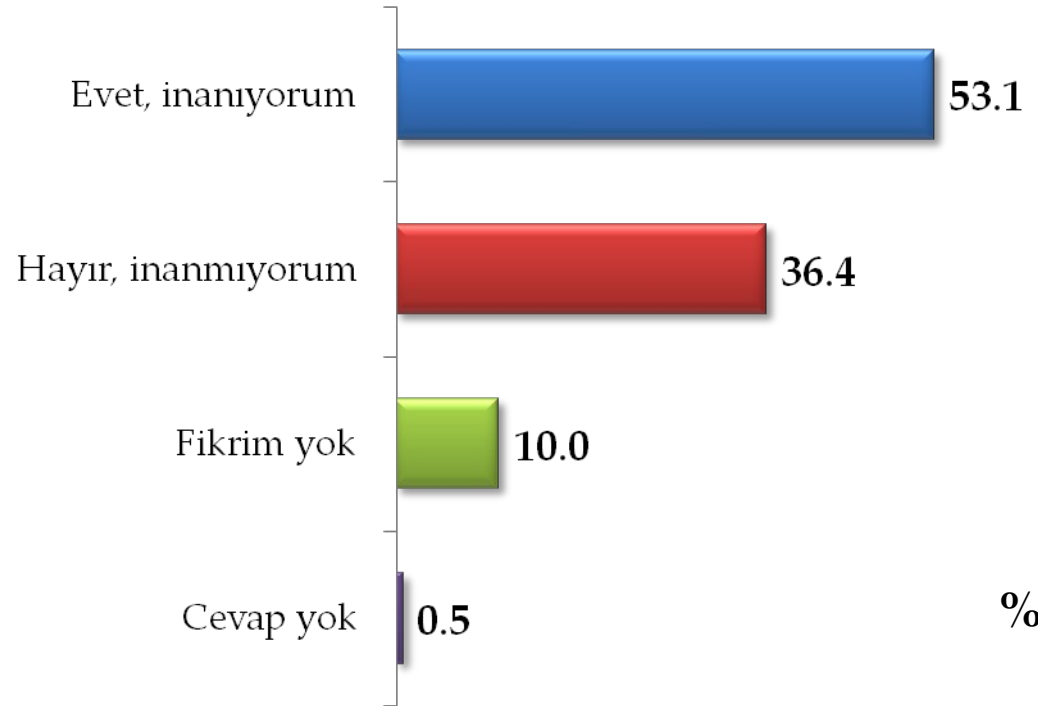
Ortadoğu Ülkelerinde Demokrasi Sizce Mümkün mü?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, mümkündür	Hayır, mümkün değildir	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	59,6	32,5	7,5	0,5	100
CHP	39,9	54,2	5,4	0,6	100
MHP	47,2	46,6	6,1		100
DTP/BDP	67,9	32,1			100
SP	47,8	47,8	4,3		100
DP	35,0	65,0			100
Diğer	42,2	55,6	2,2		100

▶ **GÜNDEM**

12 Haziran Seçimlerinden Sonra Yeni Bir Anayasanın Yapılabileceğine İnanıyor musunuz?

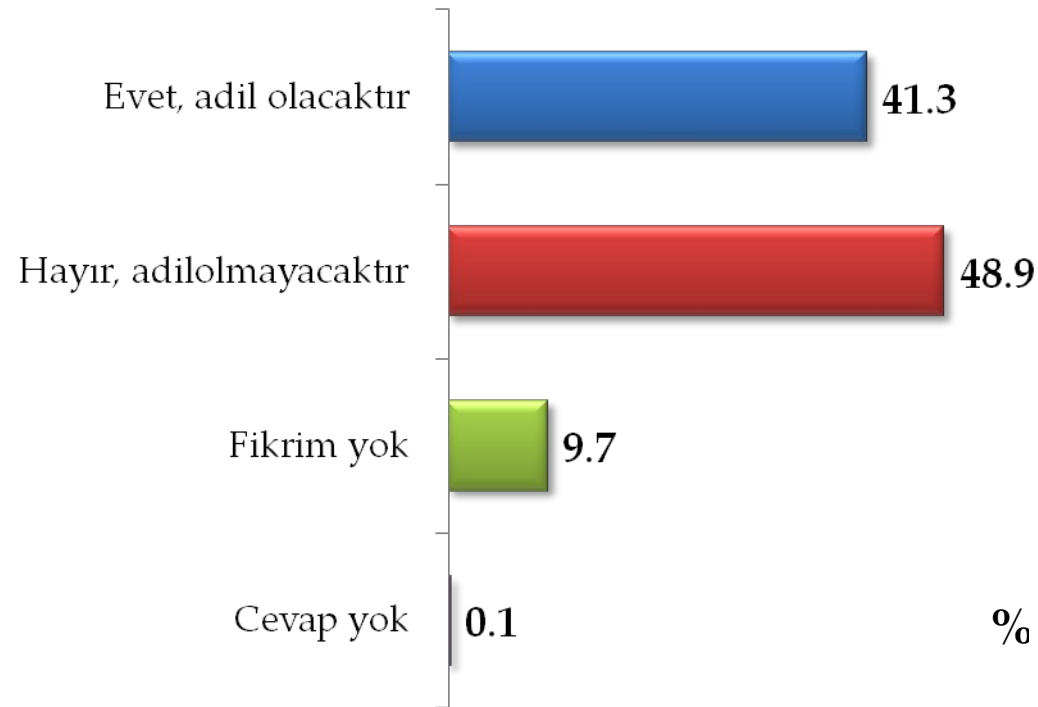

12 Haziran Seçimlerinden Sonra Yeni Bir Anayasanın Yapılabileceğine İnanıyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, inanıyorum	Hayır, inanmıyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	63,6	25,8	9,8	0,8	100
CHP	41,4	50,3	8,0	0,3	100
MHP	45,4	48,5	6,1		100
DTP/BDP	42,9	50,0	3,6	3,6	100
SP	56,5	39,1	4,3		100
DP	60,0	25,0	15,0		100
Diğer	44,4	46,7	8,9		100

%10 Seçim Barajı İle Yapılacak Bir Seçimin Adil Olacağını Düşünüyor musunuz?

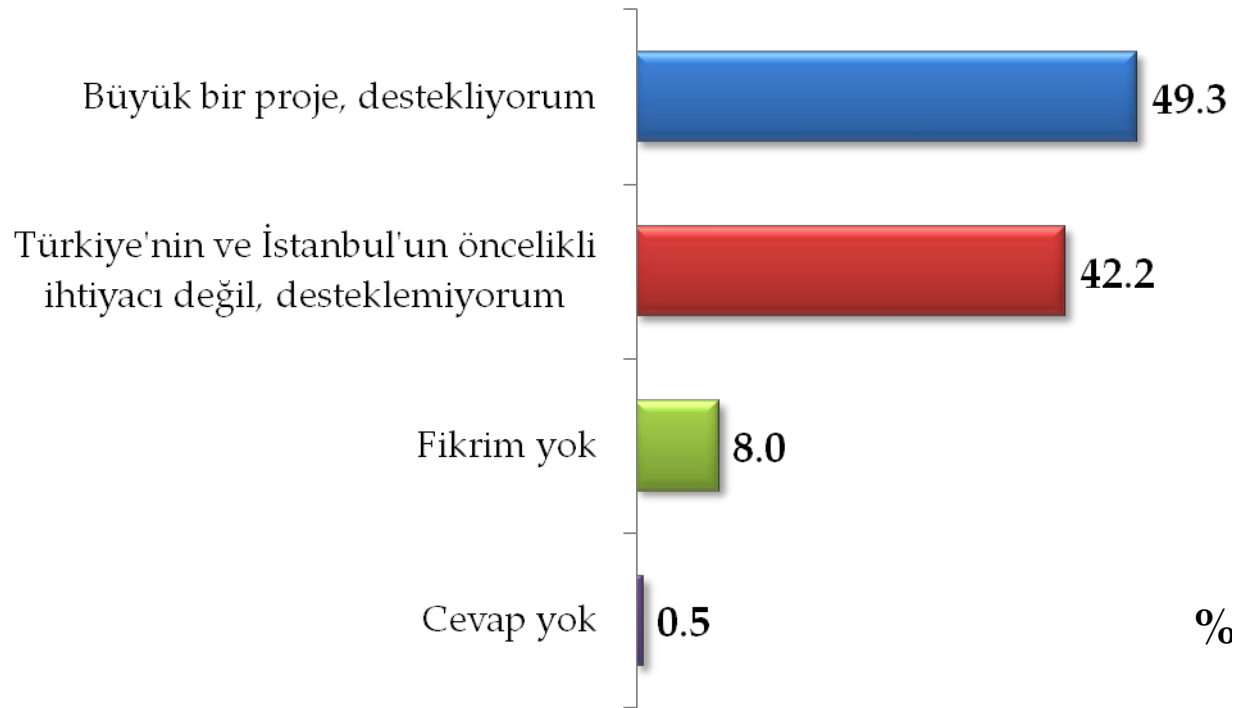

%10 Seçim Barajı İle Yapılacak Bir Seçimin Adil Olacağını Düşünüyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, adil olacaktır	Hayır, adil olmayacaktır	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	59,3	29,4	11,4		100
CHP	20,5	73,2	6,0	0,3	100
MHP	40,5	52,1	7,4		100
DTP/BDP	7,1	92,9			100
SP	30,4	52,2	17,4		100
DP	30,0	65,0	5,0		100
Diğer	28,9	64,4	6,7		100

Başbakan'ın Açıkladığı "Kanal İstanbul" Projesi Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

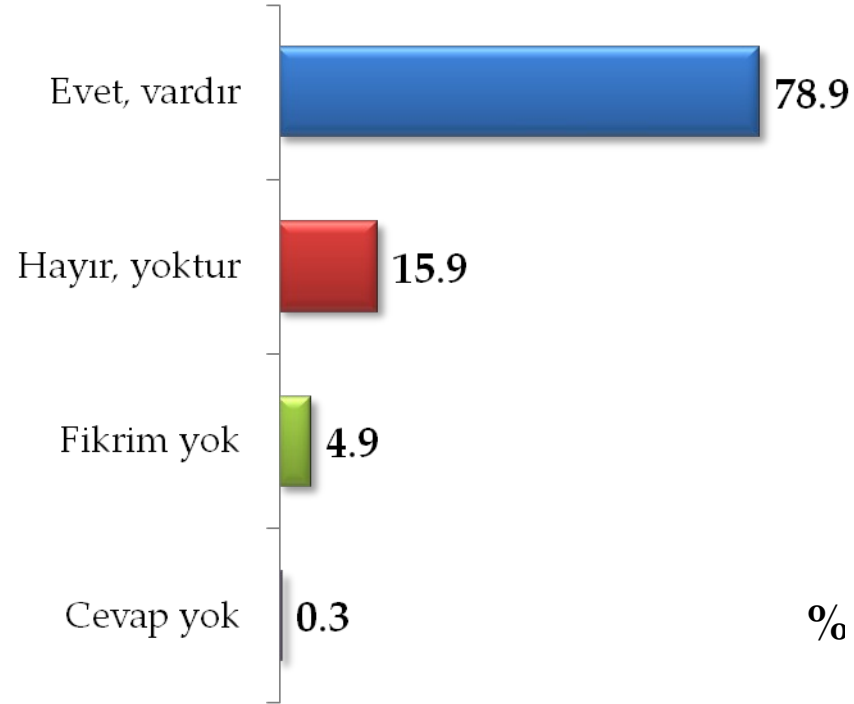
Başbakan'ın Açıkladığı "Kanal İstanbul" Projesi Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Büyük bir proje, destekliyorum	Türkiye'nin ve İstanbul'un öncelikli ihtiyacı değil, desteklemiyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	74,7	18,5	6,5	0,3	100
CHP	14,6	77,7	7,1	0,6	100
MHP	39,3	52,8	6,7	1,2	100
DTP/BDP	28,6	57,1	14,3		100
SP	52,2	43,5	4,3		100
DP	30,0	65,0	5,0		100
Diğer	42,2	48,9	8,9		100

► SİYASETÇİLERİN ÜSLUPLARI

Sizce Türkiye'de Siyasetçilerin Bir Üslup Sorunu Var mıdır?

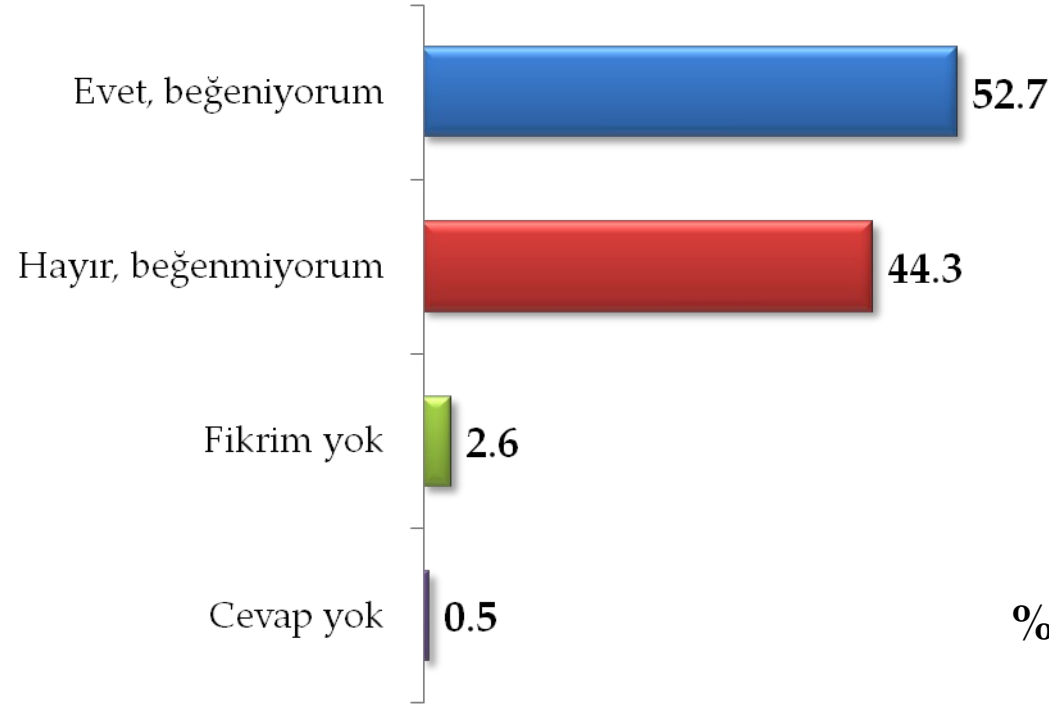

Sizce Türkiye'de Siyasetçilerin Bir Üslup Sorunu Var mıdır?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, vardır	Hayır, yoktur	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	73,9	19,9	5,9	0,3	100
CHP	84,2	10,7	4,5	0,6	100
MHP	83,4	12,9	3,7		100
DTP/BDP	82,1	10,7	7,1		100
SP	73,9	21,7	4,3		100
DP	80,0	20,0			100
Diğer	93,3	6,7			100

Başbakan R.Tayyip Erdoğan'ın Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

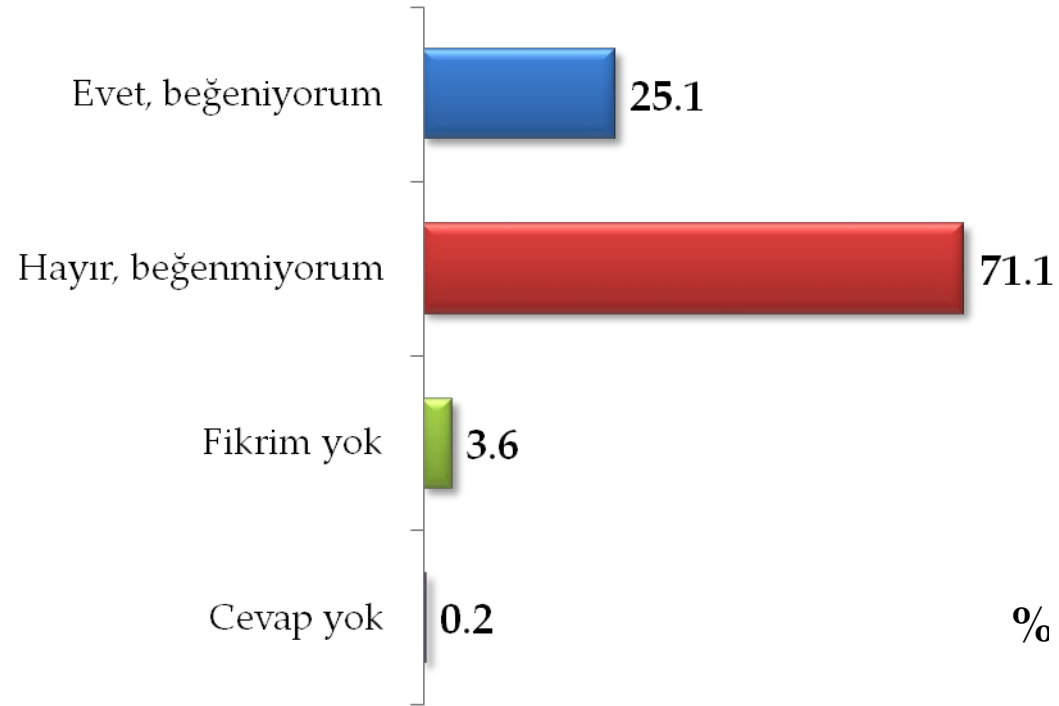

Başbakan R.Tayyip Erdoğan'ın Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, beğeniyorum	Hayır, beğenmiyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	81,5	16,6	1,7	0,2	100
CHP	17,6	80,7	1,5	0,3	100
MHP	33,7	62,6	3,7		100
DTP/BDP	35,7	60,7	3,6		100
SP	52,2	39,1	8,7		100
DP	30,0	65,0	5,0		100
Diğer	35,6	64,4			100

Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

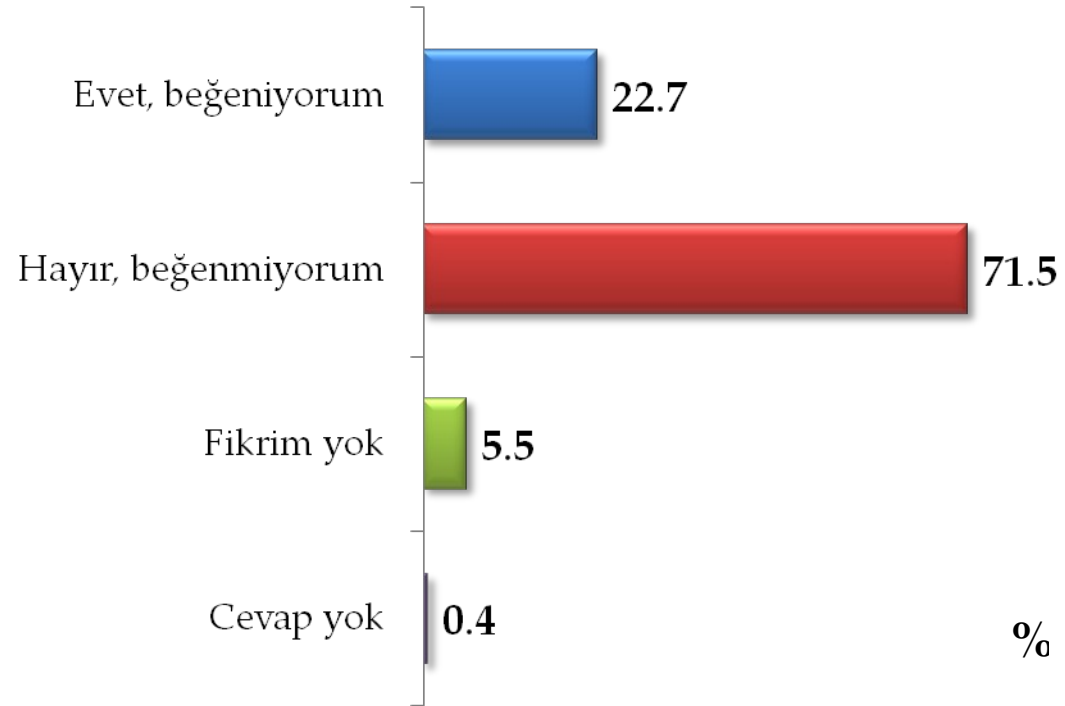

Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, beğeniyorum	Hayır, beğenmiyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	11,5	84,9	3,4	0,2	100
CHP	54,8	43,5	1,8		100
MHP	20,9	74,8	4,3		100
DTP/BDP	21,4	78,6			100
SP	8,7	91,3			100
DP	25,0	75,0			100
Diğer	20,0	75,6	4,4		100

Devlet Bahçeli'nin Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

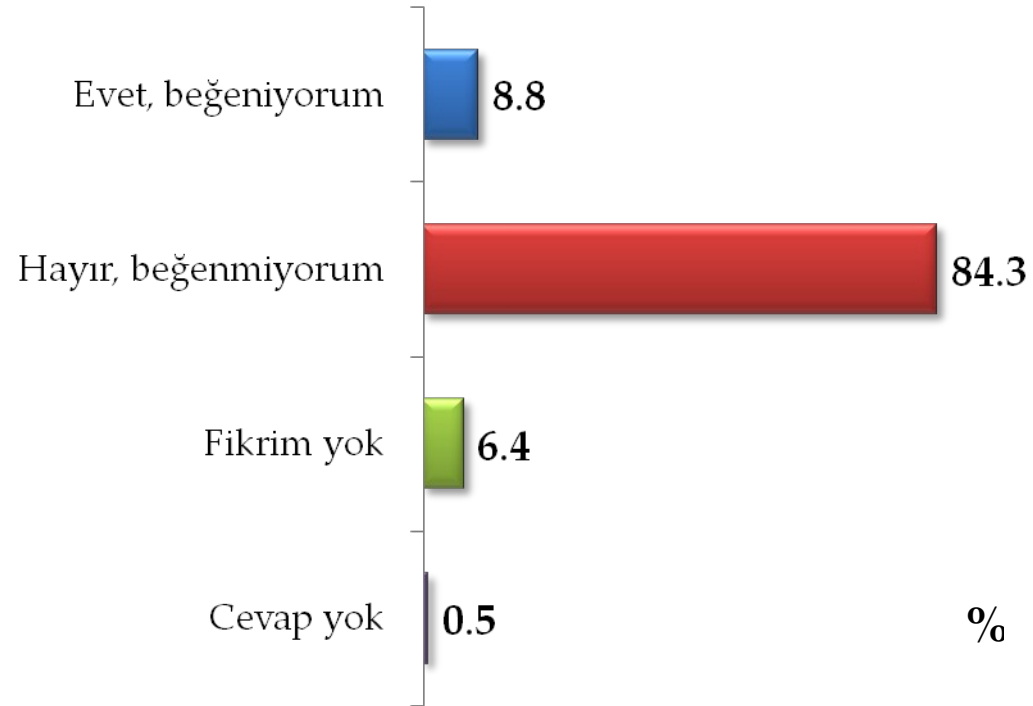

Devlet Bahçeli'nin Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

	Evet, beğeniyorum	Hayır, beğenmiyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	15,9	78,7	4,8	0,6	100
CHP	27,4	66,7	6,0		100
MHP	50,9	45,4	3,7		100
DTP/BDP	3,6	96,4			100
SP	8,7	91,3			100
DP	25,0	75,0			100
Diğer	22,2	75,6	2,2		100

Selahattin Demirtaş'ın Kullandığı Üslubu Beğeniyor musunuz?

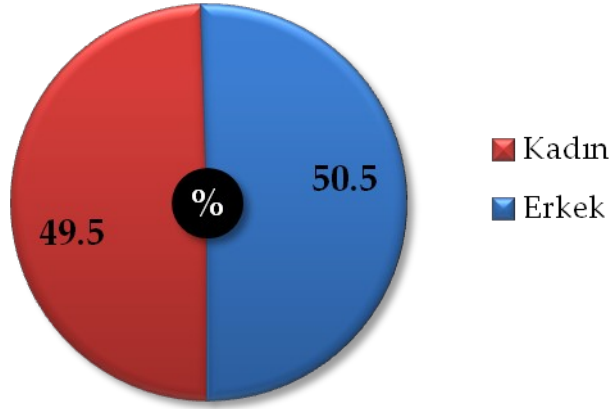
Selahattin Demirtaş'ın Üslubu Beğeniyor musunuz?

(29 Mart'ta Oy Verilen Partiye Göre Dağılım %)

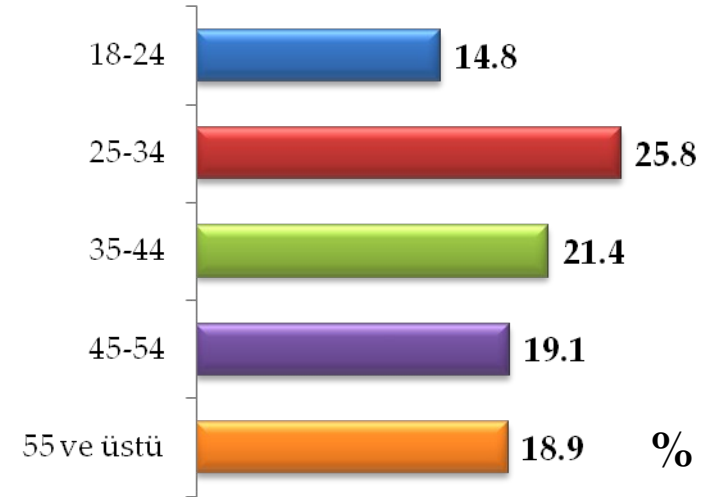
	Evet, beğeniyorum	Hayır, beğenmiyorum	Fikrim yok	Cevap yok	Toplam
AKP	8,8	83,2	7,7	0,3	100
CHP	5,1	89,8	5,1		100
MHP	2,4	94,0	3,6		100
DTP/BDP	68,4	31,6			100
SP		92,9	7,1		100
DP		91,7	8,3		100
Diğer	7,7	88,5	3,8		100

▶ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Cinsiyet ve Yaş

Cinsiyet

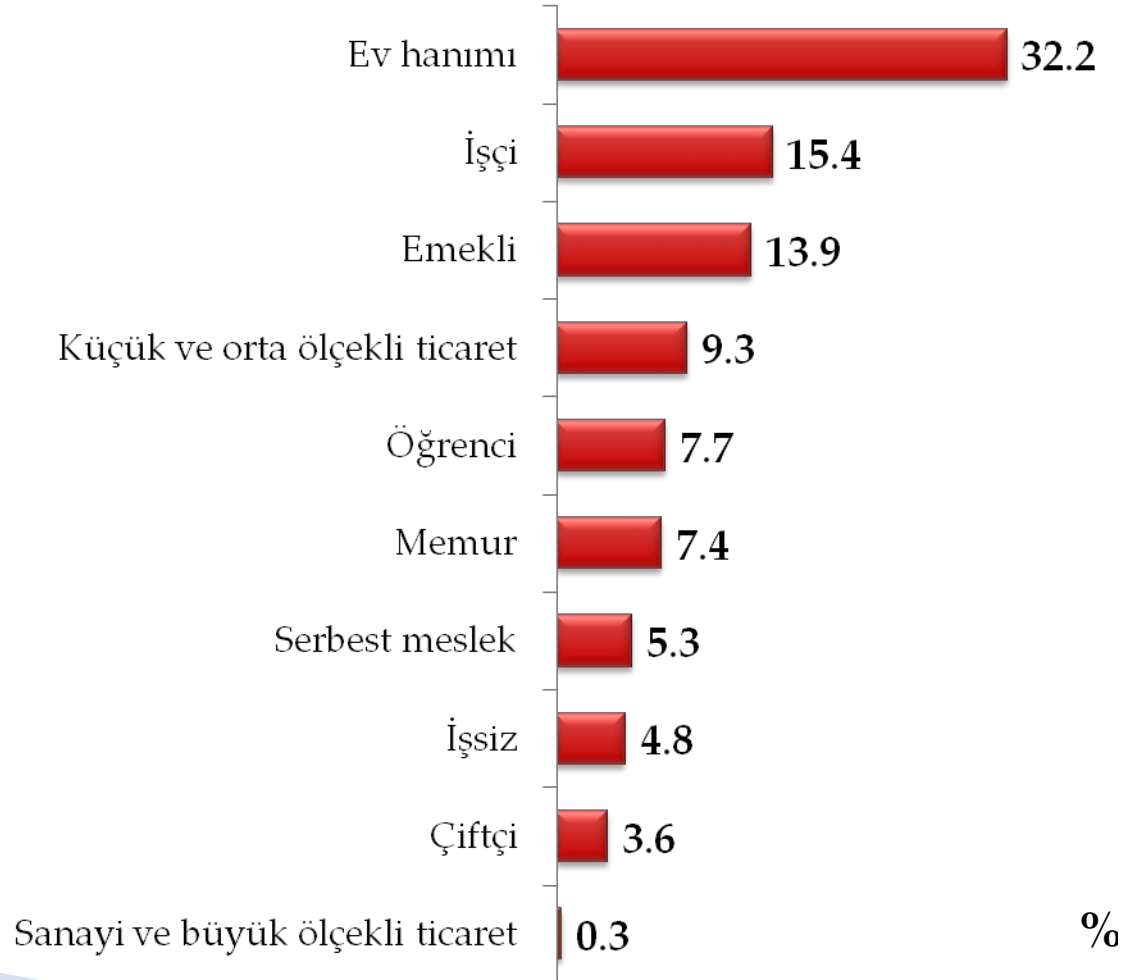

Yaş Grupları

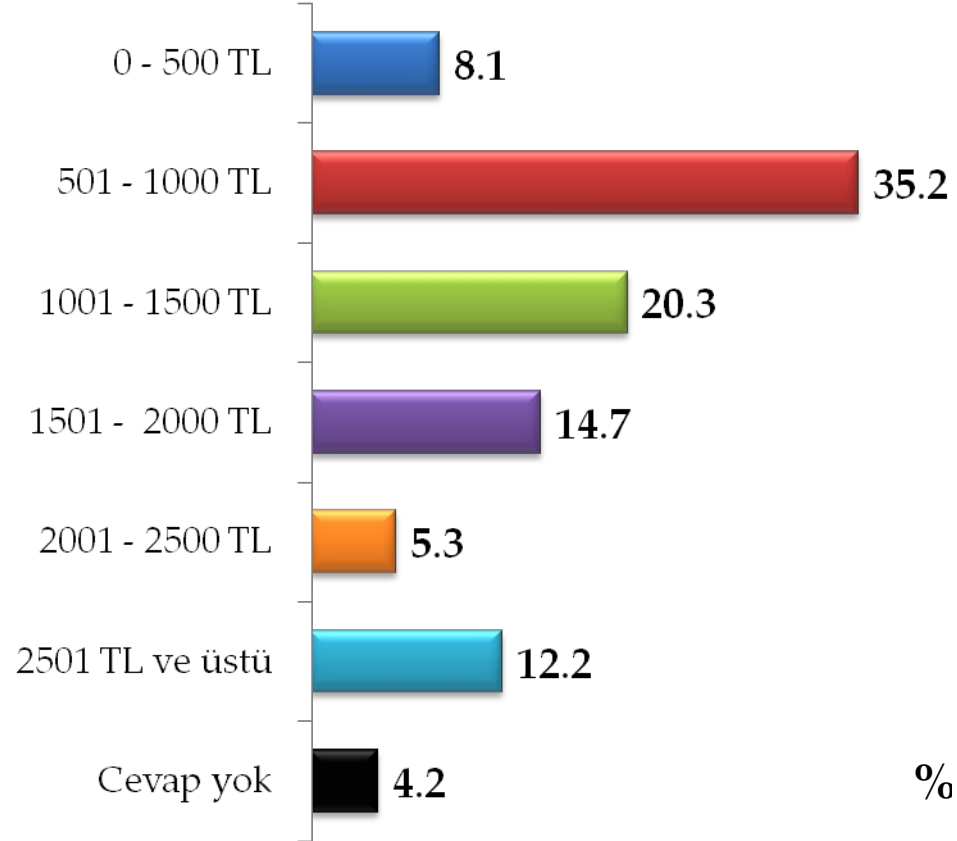
Eğitim Durumu

Meslek

Aylık Gelir

TEŐEKKÜR EDERİZ

